

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

 รายบุคคล   กลุ่มบุคคล

ชื่อ - นามสกุล : นางหทัยรัตน์ ธีรกุล	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ชำนาญการ
สังกัดฝ่าย / หน่วยงาน : ห้องสมุดองค์กรฯ สำนักหอสมุดกลาง	
ชื่อ - นามสกุล : นางภาดา น้อยคำยาง	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ชำนาญการ
สังกัดฝ่าย / หน่วยงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง	
ชื่อหลักสูตร	ประชุมคณะทำงานฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 3/2563
วัน/เดือน/ปี	31 สิงหาคม 2563
สถานที่จัด	ประชุมออนไลน์ผ่าน Zoom (host โดย สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
หน่วยงานผู้จัด	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ค่าใช้จ่าย	☒ ไม่มี ☐ มี จำนวน ..... บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ ☐ แผ่นดิน ☐ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/ วุฒิบัตร	☐ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ เนื่องจาก..... ☒ ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ

การประชุมคณะทำงานฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีผู้เข้าร่วมประชุมออนไลน์จำนวน 62 คน ที่ประชุมร่วมพิจารณาหัวเรื่องใหม่เสนอที่ประชุมครั้งที่ 3/2563 และเห็นชอบรับรองหัวเรื่องใหม่ จำนวน 1,215 หัวเรื่อง (สามารถดูรายละเอียดหัวเรื่องและรายการโยงได้ที่ฐานข้อมูลหัวเรื่องภาษาไทยออนไลน์ จาก URL: <https://webhost2.car.chula.ac.th/thaiccweb/>) และตรวจสอบหัวเรื่องที่เป็นปัญหาดังนี้
ตรวจสอบหัวเรื่องที่เป็นปัญหา

หัวเรื่องภาษาอังกฤษ	หัวเรื่องภาษาไทย	สถาบันที่เสนอ	สถาบันที่ตรวจสอบ
	วรรณศิลป์ (Philology) (คำที่ใช้ในฐานะ) ตรวจสอบคำภาษาอังกฤษ เพราะซ้ำกับ นิรุกติศาสตร์	มศว	จพ
Encouragement Morale	กำลังใจ	มจ	จพ
Etymology	นิรุกติศาสตร์ (ใช้เป็นหัวเรื่องย่อย)	มศว	จพ
Economic disparity (ไม่มีใน LC)	ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ [ตรวจสอบว่า มีความหมายเดียวกับ การกระจาย รายได้ (Income distribution) หรือไม่]	มก	มก ; มธ
Bamboo	ไผ่ ไผ่ไผ่ (ในฐานะใช้ทั้ง ไผ่ ไผ่ไผ่ ตรวจสอบว่าควรใช้คำใด หรือใช้ได้ทั้ง 2 คำ และขอความแตกต่างด้วย)	จพ	มจ

Senses and sensation	ประสาทสัมผัส (ขอใช้ภาษาอังกฤษคำเดียวกัน) การรับรู้และการรู้สึก (หัวเรื่องในฐาน)	มจ	มจ ; จพ
Gems	อัญมณี [ศัพท์ธรณีฯ รบท] เพชรพลอย [มธ]	-	มบจ
Jewelry	เครื่องเพชร [ฐานหัวเรื่อง] อัญมณี [ฐานหัวเรื่อง] เครื่องเพชรพลอย [มจ] เครื่องเพชรพลอย [ศัพท์ศิลปะ รบท] เครื่องประดับ [มธ]	-	มบจ
Precious stones	อัญมณี [ฐานหัวเรื่อง] รัตนชาติสูงค่า [ศัพท์ธรณีฯ รบท] หินมีค่า [มธ]	-	มบจ
Music-halls	มิวสิกฮอลล์ โรงมหรสพดนตรี (มจ)	มข	มม
Percussion instruments	เครื่องตี (จพ) เครื่องกำกับจังหวะ (มจ) เครื่องประกอบจังหวะ (มข) (คำนี้หมายรวมถึงเครื่องดนตรีไทยด้วยหรือไม่)	มพ	มม (ตรวจสอบต่อ) [ตรวจสอบครั้งแรก เห็นด้วยกับ จพ]
Percussion instruments in literature	เครื่องตีในวรรณกรรม เครื่องตีในวรรณคดี	จพ	มม
Earthworks (Archaeology)	โบราณคดี (งานสนาม) (หัวเรื่องในฐาน) เสนอแก่เป็น งานสนามทางโบราณคดี ; ภูมิศิลป์ (โบราณคดี) หรือ คำที่เหมาะสม	จพ	มศก ท
Symphonic poems	ซิมโฟนิคโพเอ็ม (วงดุริยางค์) วงดุริยางค์ซิมโฟนิคโพเอ็ม วงซิมโฟนิคโพเอ็ม (ตรวจสอบว่าควรใช้คำภาษาไทยคำใด)	จพ	มศก ท ; มศก ส

มติที่ประชุม รับทราบและมอบหมายผู้แทนแต่ละสถาบันช่วยตรวจสอบข้อมูลหัวเรื่องกับอาจารย์/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา

หัวข้อที่มีการเปลี่ยนแปลง

หัวข้อเดิม	หัวข้อใหม่
การกำหนดเพศ (พันธุศาสตร์) (Sex determination, Genetic)	การกำหนดเพศ (พันธุศาสตร์) (Genetic sex determination)
การขึ้นรูปลึก (งานโลหะ)	งานตั้งขึ้นรูปลึก (งานโลหะ)
การคลอดก่อนกำหนด (Labor, Premature)	การคลอดก่อนกำหนด (Premature labor)
การบอดกลืน	ภาวะเสียการรู้กลืน
การปรุงอาหารสำหรับคนปัญญาอ่อน	การปรุงอาหารสำหรับคนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
การเลือกเพศบุตร (Sex determination, Diagnostic)	การเลือกเพศบุตร (Diagnostic sex determination)
การเลือกปฏิบัติต่อสตรี	การเลือกปฏิบัติทางเพศต่อสตรี
ข้ออักเสบรูมาตอยด์	ข้ออักเสบรูมาตอยด์
ข้ออักเสบรูมาตอยด์ในเด็ก	ข้ออักเสบรูมาตอยด์ในเด็ก
คนปัญญาอ่อน	คนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
คนปัญญาอ่อน -- การศึกษา	คนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- การศึกษา
คนปัญญาอ่อน -- คู่มือทักษะชีวิต	คนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- คู่มือทักษะชีวิต
ความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental retardation)	ความบกพร่องทางสติปัญญา (Intellectual disability)
ความบกพร่องทางสายตา (Visually handicapped)	คนพิการทางสายตา (People with visual disabilities)
ครูสอนเด็กปัญญาอ่อน	ครูสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ครูสอนเด็กปัญญาอ่อน -- การฝึกอบรม	ครูสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- การฝึกอบรม
คอมดลูก	ปากมดลูก
คอมเพรสเซอร์ -- พลศาสตร์	คอมเพรสเซอร์ -- อากาศพลศาสตร์
คำพิพากษาศาล (Sentences (Criminal procedure))	คำพิพากษา (Judgments)
คำพิพากษาศาล -- คดีแพ่ง	คำพิพากษา -- คดีแพ่ง
คำพิพากษาศาล -- คดีอาญา	คำพิพากษา -- คดีอาญา
คำพิพากษาศาล -- ที่ดิน	คำพิพากษา -- ที่ดิน
คำพิพากษาศาล -- พินัยกรรม	คำพิพากษา -- พินัยกรรม
คำพิพากษาศาล -- มรดก	คำพิพากษา -- มรดก
คำพิพากษาศาล -- แรงงาน	คำพิพากษา -- แรงงาน
คำพิพากษาศาล -- วิธีพิจารณาความแพ่ง	คำพิพากษา -- วิธีพิจารณาความแพ่ง
คำพิพากษาศาล -- หมิ่นประมาท	คำพิพากษา -- หมิ่นประมาท
คำพิพากษาศาล -- หุ้นส่วนและบริษัท	คำพิพากษา -- หุ้นส่วนและบริษัท
จิตรกรรมเซน (Painting, Zen)	จิตรกรรมเซน (Zen painting)
เด็กปัญญาอ่อน	เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
เด็กปัญญาอ่อน -- การศึกษา	เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- การศึกษา
เด็กปัญญาอ่อน -- การศึกษาขั้นก่อนประถม	เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- การศึกษาขั้นก่อนประถม
เด็กปัญญาอ่อน -- การศึกษาขั้นประถม	เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- การศึกษาขั้นประถม
เด็กปัญญาอ่อน -- คู่มือทักษะชีวิต	เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา -- คู่มือทักษะชีวิต
ทริคิโนซิสในสัตว์	โรคพยาธิกล้ามเนื้อในสัตว์
นมเปรี้ยว (Yogurt)	โยเกิร์ต (Yogurt)

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ

กิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง การขอเลขตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier : DOI) : กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนายวสันต์ สุขสุทธิ เจ้าหน้าที่บริการสารสนเทศ (เอกสารสนเทศ) P7 กลุ่มภารกิจจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายจัดการข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier : DOI) หมายถึง เลขมาตรฐานสากลประจำไฟล์ดิจิทัลที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการระบุตัวตน หรือบ่งชี้เอกสารดิจิทัล เป็นรหัสประจำเอกสารดิจิทัลที่มีความคงทนถาวร ถึงแม้สถานที่ที่ใช้ในการจัดเก็บไฟล์หรือสิทธิ์การเป็นเจ้าของทรัพยากรสารสนเทศนั้น ๆ จะเปลี่ยนแปลงไป แต่เลข DOI ก็คงเดิม

ความเป็นมาของ DOI

รหัสทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล หรือ DOI เป็นความร่วมมือของสมาคมสำนักพิมพ์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ต้องการมาตรฐานการให้รหัสของเอกสารดิจิทัลร่วมกับองค์กรต่างๆ เช่น

- International Publishers Association
- International Association of Scientific, Technical and Medical Publishers;
- Association of American Publishers

ได้ร่วมกันก่อตั้งองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เรียกว่า มูลนิธิ DOI นานาชาติ หรือ IDF ในปี 2520 โดย IDF ได้ทำงานร่วมกับองค์กร CNRI (Corporation for National Research Initiatives) ในการพัฒนาระบบ Handle System เพื่อใช้ป็นองค์ประกอบสำคัญทางเทคนิคของระบบ DOI

ปี 2543 เริ่มมีองค์กรรับจดทะเบียน (Registration Agency : RA) แห่งแรก โดยการเชื่อมโยงบทความวารสารต่างๆ เรียกว่า “CrossRef Registration Agency”

ปี 2555 ระบบ DOI ได้รับการรับรองเป็นมาตรฐานสากล ISO 26324 : 2012 Information and Documentation

ในประเทศไทยมีการนำรหัสทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลมาใช้งาน เริ่มมีการดำเนินการไปแล้ว โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้สมัครสมาชิกเป็นผู้บริหารจัดการรหัสทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลด้านการวิจัย ของประเทศกับ DataCite ซึ่งเป็น Registration Agencies (RA) และได้รับการยอมรับจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ DataCite ให้เป็นสมาชิกเต็มรูปแบบลำดับที่ 17 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2555

โครงสร้างของ DOI

DOI ประกอบด้วยตัวเลขหรือข้อความ 2 ส่วน ได้แก่ prefix และ suffix ตัวอย่างเช่น

10.1000/182

ความหมาย

10.1000 เป็น prefix:

10 เป็นรหัสของรายชื่อ ซึ่งต้องเป็นตัวเลขที่ตั้งขึ้นโดยหน่วยงานที่ดูแล นั่นคือ International DOI Foundation ในปัจจุบันตัวเลขที่ถูกตั้งขึ้นอย่างถูกต้องคือหมายเลข 10 และ DOI ที่ใช้ในปัจจุบันทุกตัวจึงขึ้นต้นด้วย 10 ทั้งหมด

1000 เป็นรหัสลงทะเบียนของผู้ตีพิมพ์เอกสาร ในกรณีนี้ 1000 เป็นเลขของ International DOI Foundation

182 เป็น suffix หรือเลขประจำเอกสาร ใช้ระบุตัวตนของเอกสารชิ้นนั้น ๆ ในกรณีนี้ doi:10.1000/182 ใช้แทนคู่มือ DOI

เวอร์ชัน 4.4.1 (DOI Handbook, Version 4.4.1)

ส่วน Prefix ตั้งขึ้นโดย DOI Registration Agency ให้เฉพาะแก่ผู้ลงทะเบียนนั้น ๆ ส่วน Suffix นั้นตั้งขึ้นเองโดยผู้ลงทะเบียน

และต้องใช้แทนเอกสารใดเอกสารหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้ร่วมกับเลขทะเบียนที่ใช้แทนหนังสือหรือเอกสารอื่น ๆ เช่น ISBN หรือ ISSN ในการอ้างอิง DOI บนเว็บไซต์หรือในสิ่งตีพิมพ์ที่ถูกต้อง คือ doi:10.1000/182

DOI ในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นหน่วยงานหลักในด้านการวิจัยของประเทศ หนึ่งในภาระหน้าที่ คือ การเป็นศูนย์สารสนเทศการวิจัย ซึ่งมีบทบาทพัฒนาและเผยแพร่สารสนเทศด้านการวิจัยของประเทศ รวมทั้งให้บริการข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัยในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ของประเทศ วช. จึงมีนโยบายให้บริการสารสนเทศด้านการวิจัยที่เป็นมาตรฐานและทันสมัย จึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเต็มรูปแบบ (Full Member) กับองค์กรรับจดทะเบียน (Registration Agency : RA) DataCite ประเทศเยอรมนี ซึ่งสนับสนุนการใช้รหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) กับงานวิจัยและงานวิชาการระดับอุดมศึกษา ทำให้ วช. เป็นหน่วยงานที่รับลงทะเบียนแห่งแรกและแห่งเดียวของประเทศไทย อันเป็นการพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัย อีกทั้งส่งเสริมและพัฒนาระบบวิจัยของประเทศไทยด้วย ตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) คือ เลขมาตรฐานสากลประจำไฟล์ดิจิทัลที่เผยแพร่ บนอินเทอร์เน็ตใช้ในการระบุตัวตน เรียกได้ว่าเป็นรหัสประจำเอกสารดิจิทัล ตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) มีประโยชน์ ต่อนักวิจัย เช่น ช่วยในการเข้าถึงข้อมูล การค้นหา สามารถสืบค้นเจอข้อมูลการวิจัยฉบับเต็ม (full text) แม้จะมีการเปลี่ยนที่อยู่ของเว็บไซต์ หรือ URL ก็ตาม และด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นการค้นจาก ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ จะช่วยแสดงผลเป็นการโยงถึงตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) นั้น

วช. โดย ศูนย์สารสนเทศการวิจัย (ศสจ.) ได้ดำเนินการบริหารจัดการตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) ด้วยการจัดทำนโยบายการให้บริการตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) การพัฒนาระบบ NRCT's Local Handle System และให้บริการกำหนดรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) กับงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความวารสาร ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นเรื่องที่ใหม่ในวงการของการกำหนดรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) กับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ดังนั้น การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) รวมถึงการขอรับบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีไอไอ) นั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศการวิจัยในรูปแบบดิจิทัลในยุคปัจจุบัน

ประโยชน์ของ DOI

- ช่วยส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาที่มีค่าให้กับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
- ช่วยให้ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล การค้นหา การสร้างระบบเชื่อมโยงไฟล์ดิจิทัล
- ช่วยให้ความสะดวกในการรวบรวมเอกสารดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ทางวิชาการและการวิจัย
- ช่วยให้ไม่เสียเวลาในการเปลี่ยนที่อยู่ของเว็บไซต์ หรือ URL ของ Server หรือ สถานที่จัดเก็บ เมื่อมีการย้ายไฟล์ไปไว้ที่อื่น
- ช่วยในการทำธุรกิจ การซื้อ ขาย การจัดเก็บและเผยแพร่ไฟล์ดิจิทัลในระยะยาว
- ใช้เพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สำนักพิมพ์ต่างๆ สามารถใช้รหัส DOI เสมือนเป็นรหัสสินค้าของเอกสารดิจิทัลในระบบการค้าขายออนไลน์
- ช่วยปกป้องลิขสิทธิ์และป้องกันการโจรกรรมข้อมูลให้กับเจ้าของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
- ช่วยให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการเขียนรายการบรรณานุกรมและการอ้างอิงเอกสารดิจิทัล ตามหลักสากล
- ช่วยให้ทราบจำนวนเอกสารดิจิทัลในแต่ละสาขาและการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละชื่อเรื่องที่คล้ายคลึงกัน
- ช่วยตรวจสอบความซ้ำซ้อนของงานวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศกับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
- ได้รับทราบหัวเรื่องใหม่ ๆ และความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในวิชาชีพ

